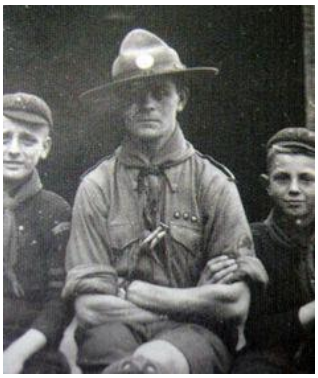
Pom van Voorthuisen

Adrianus Everardus (Pom) van Voorthuisen is geboren op 15 augustus 1899 in Rhenen. Hij was de zoon van Adrianus Everardus van Voorthuisen en Margarieta Petronella Lelievelt. Hij werd vernoemd naar zijn vader, die huisschilder was. Het gezin verhuisde vlak na de geboorte van Pom naar Den Haag. Daar werden nog drie van zijn vier broers geboren; Gerrit Karel (1901), Willem (1904), Bernardus (1910) en Pieter (Utrecht, 1913).

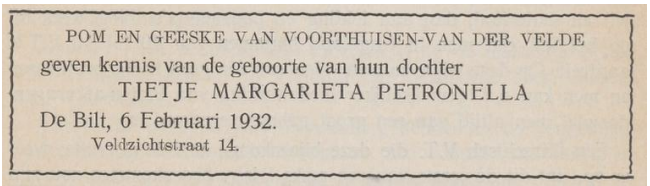
Pom werd in Den Haag in 1912 samen met Philip Baron van Pallandt als verkenner geïnstalleerd bij Groep 2 van de Jonge Verkenners onder leiding van hopman Jan Schaap. Ook zijn broer Wim was scout en voortrekker bij deze groep. In juni 1915 werd hij patrouilleleider van de Havikenpatrouille. Rond 1920 was hij vaandrig en voortrekker van de Cariboustam van de groep. Later wordt hij hier leiding. Zijn Scoutingnaam is Hiawatha. De groep wordt later vernummert in groep 6 en krijgt de naam Baron van Pallandtgroep.

In 1921 wordt het kampeercentrum ‘Kamp Eerde’ in gebruik genomen op landgoed Eerde bij Ommen. Er kon gekampeerd worden bij de Hooge Oever, op Ada’s Hoeve, Zeesse en het huidige Landgoed De Wolfskuil. De kampstaf bestond uit 6 man. Hopman Schaap en 5 voortrekkers van de Caribou’s, onder wie Titus Leeser en Pom van Voorthuisen. Hij nam deel aan de 2e Gilwellcursus van 20 augustus tot 1 september 1923.

Later werd Pom Akela en hij nam met Titus Leeser in 1924 deel aan de 11e Gilwelltraining voor welpenleiders in Gilwell Park. Hij was daarmee één van de eerste Akela Leaders in Nederland en werd cursusstaf in Ommen. Hij droeg de Gilwellkralen met twee wolventanden (zie foto). Hij werd bedrijfsleider van Kamp Eerde en cursusleider op Gilwell Ada’s Hoeve. Geeske van der Velde was hoofd Huishouding van de Padvindersboerderij bij Ada’s Hoeve. In zijn vrije tijd gaf Pom leiding aan de Scoutinggroep in Ommen, eerst als Akela en later als Hopman. In 1925 was hij een tijdje vaandrig (scoutsleider) van de padvindersgroep in Meppel.

Na zijn tijd in Eerde werd hij in 1926 hoofdagent van de Hollandse Sociëteit van Levensverzekeringen in Utrecht. Pom trouwde in 1928 in Groningen met Geeske en ze gingen wonen in Huize Benecadie in De Bilt. Een jaar later werd in Utrecht de 6e Utrechtse groep Dr. Egidiusgroep opgericht en Pom werd hier oubaas van de Mustangs, de stam van de groep. Geeske was welpenleiding (baghera) bij de welpen. In

POM EN GEESKE VAN VOORTHUISEN-VAN DER VELDE
geven kennis van de geboorte van hun dochter
TJETJE MARGARIETA PETRONELLA
De Bilt, 6 Februari 1932.
Veldzichtstraat 14.

1932 werd hun dochter Tjetje geboren en het gezin verhuisde naar Bilthoven. Daar werd in 1936 hun zoon Robert geboren. Om was

Pom nam deel aan een groot aantal nationale en internationale evenementen. De 1e Rover Moot werd in de zomer van 1931 georganiseerd in Kandersteg, Zwitserland. Vanuit Nederland waren er 22 deelnemers. Contingent Leider was Ton Koot. Ploegleiders van de twee ploegen waren Jacob Faber en Pom van Voorthuijsen. De 2e Rover Moot werd in de zomer van 1935 georganiseerd in Ingarö bij Stockholm in Zweden Vanuit Nederland waren er weer 22 deelnemers. Contingent Leider was Pom van Voorthuijsen. Pom nam in 1929 deel aan de 3e Wereld Jamboree in Arrowe Park bij Birkenhead in de UK en was staflid bij het Nationale Kamp in 1932. In 1935 ging hij met 22 voortrekkers naar de Rover Moot in Zweden. Tijdens de 5e Wereld Jamboree in 1937 in Vogelenzang was hij kampvuurleider van de drie grote kampvuren. Hij stelde ook de *Internationale Wereld Jamboree 1937 zangbundel* samen. Hij was toen ook nog staf op Gilwell Ada's Hoeve.

Naast zijn rol als leiding had Pom verschillende functies binnen Scouting. Tot 1932 was hij in Utrecht assistent districtscommissaris Welpen, in april 1935 werd hij assistent districtscommissaris Voortrekkers en later assistent Hoofdkwartiercommissaris Voortrekkers. Hij moest in 1939 stoppen als oubaas van de Mustangs omdat hij voor zijn werk in 1938 naar Enschede was verhuisd. Daar moest hij een kantoor van de verzekeringsmaatschappij opzetten. Hij had door zijn drukke werk veel minder tijd voor Scouting dan in de jaren daarvoor.

Pom werd wel lid van groep 2 in Enschede. Namens de groepscommissie en leiding van groep 2 plaatste hij een rouwadvertentie in de krant, toen Herman Leppink, vaandrig van de groep, in de meidagen van 1940 sneuvelde op de Grebbeberg.

Na de Duitse bezetting werd Scouting niet direct verboden, maar er waren wel steeds minder mogelijkheden om het normale programma te doen. Eind 1940 leverden Piet Telder en Pom hun volmachten in en traden uit de padvindersbeweging. Naast AHKC was hij toen ook assistent districtscommissaris voortrekkers in district Enschede. Op 2 april 1941 werd Scouting door de bezetter verboden en Pom werd, net als veel districtscommissarissen opgepakt. Zijn archief van onder andere de Wereld Jamboree werd bij zijn arrestatie in beslag genomen. Na verhoor werd Pom weer vrijgelaten, maar zijn scoutingmaterialen kreeg hij niet terug. Gilwell Ada's Hoeve werd door de bezetter na het verbod op Scouting in beslag genomen en gebruikt als trainingslocatie door de Nationale Jeugdstorm.

Pom en zijn vrouw hielpen in de oorlog joodse mensen. Ze bewaarden huisraad, brachten bonnen rond en zorgden voor tijdelijk onderdak. Na de oorlog werd er niet over gesproken, ze vonden deze hulp vanzelfsprekend. In 1944 werd Enschede steeds meer doelwit van geallieerde bombardementen. Baron van Pallandt, een vriend van Pom en Geeske, stelde voor dat ze de gevaarlijke stad zouden verlaten en kwamen wonen op landgoed Eerde. Pom, zijn vrouw en twee kinderen kwamen terecht op het landgoed waar meer vrienden van de

baron verbleven of onderdoken, onder wie Jef Last. De vrouw Jef gaf les aan de kinderen van de mensen die er verbleven. Ook beeldhouwer en scout Titus Leeser woonde met zijn gezin op het landgoed. Pom moest regelmatig op en neer naar Enschede, want zijn werk ging in de oorlog gewoon door.

Het gezin van Voorthuisen maakte op Landgoed Eerde de bevrijding mee en dochter Tjetje weet zich nog goed te herinneren hoe de Canadezen een baileybrug moesten bouwen over de Regge bij De Nieuwe Brug, omdat de oude brug door de Duitsers was opgeblazen. De bevrijders kampeerden twee dagen op de kampeervelden van Landgoed Eerde.

Na de oorlog werd Pom weer actief binnen Scouting.
Hij was lid van de contingentsstaf tijdens de 6e Wereld Jamboree in 1947 in Frankrijk en verantwoordelijk voor de kampvuren. Deze Jamboree zou oorspronkelijk in 1941 gehouden worden, maar ging door de oorlog niet door. De tweede keuze was om de jamboree te houden in 1946. Door verschillende redenen, te weinig voorraden, moeilijke reis mogelijkheden en andere prioriteiten werd besloten om het nog een jaar uit te stellen. In 1947 werd de Jamboree alsnog gehouden en werd het thema “Peace Jamboree / Jamboree de la Paix” gebruikt (Vredes Jamboree).

In 1954 was hij assistent hoofdkwartiercommissaris Training. Hij richtte in Enschede de Enschedese Padvinders Mars Band (EPMB) op. In 1957 hij was nogmaals lid van de contingentsstaf voor de Wereld Jamboree in Sutton Coldfield en belast met de Nederlandse 'show' in de Arena van de JIM (Jamboree-Indaba-Moot). Daarvoor was onder andere de Enschedese Padvinders Mars Band (EPMB) in zijn geheel mee naar Engeland gekomen.

Hij kreeg op Sint Jorisdag 1954 een Zilveren Vlaamse Gaai tijdens een bijeenkomst op het Muiderslot. In 1962 werd hij Ridder in de Orde van Oranje Nassau voor zijn werk als Assistent Hoofdkwartierscommissaris bij de NPV.

Pom is overleden op 4 februari 1980 in Den Haag.

Scouting werd na de oorlog populair en Groep 2 in Enschede besloot om de naam van de gesneuvelde Vaandrig Leppink te gaan dragen.

De groep heeft zijn graf geadopteerd en brengt regelmatig een bezoek.

Meer informatie
[Registratie Adrianus Everardus van Voorthuisen & Margarieta Petronella Lelievelt & Adrianus Everardus van Voorthuisen & Gerrit Karel van Voorthuisen & Willem van Voorthuisen & Bernardus van Voorthuisen & Pieter van Voorthuisen in 1913 te 's-Gravenhage » Open Archieven]

IN

MEMORIAM

Pom

van Voorthuizen

Pom is overleden. Die drie letters maken voor velen direkt duidelijk om wie het gaat. Officieel A.E. van Voorthuisen jr. Akela, hopman of oubaas, dat was hij voor velen. Maar landelijk bekend was hij als Pom.
Hij leerde scouting bij de Baron van Pallandttroep van de meester zelf: Jan Schaap. Een all-round verkenner, die via de 'Kamp Eerde' staf in de Gilwelltraining terecht kwam. In 1924 volgde Pom in Engeland de 11th Cub Course, werd benoemd tot Akela Leader en runde nog datzelfde jaar de eerste Nederlandse welpenleid(st)erscursus in Ommen. Naast z'n full time job als staflid, gaf Pom in zijn vrije tijd leiding aan de scoutinggroep in Ommen. Eerst als Akela, later als Hopman. Pom vervulde als vrijwilliger vele funkties bij de N.P.V., meestal verbonden met de training.
Wereldbekend werd hij als kampvuurleider tijdens de wereldjamboree 1937.
Pom behoorde tot de eersten die de zilveren Vlaamse gaai, de hoogste padvindersonderscheiding ontvingen.
Pom was een scout van het eerste uur.
Wie beter dan hij was in staat een 'In Memoriam' te schrijven toen eind vorig jaar Baron van Pallandt overleed?
Mij werd gevraagd er een illustratie bij te leveren. Meest karakteristiek leek me de foto van die verkenner met z'n signaalhoorn op de hoge oever. Die plaat was destijds in de handel met als onderschrift 'De Lokroep'.
Daags na het verschijnen van dat nummer van Scouting, belde Pom mij op. Maakte een compliment voor de verzorging van zijn artikel en klaagde gekscherend omdat zijn eigen foto bij het artikel stond. Ik wist niet dat het Pom was, die daar stond afgebeeld.
Nauwelijks twee maanden later het bericht van Pom's overlijden. Bijna tegelijkertijd had ik, op zoek naar een bepaalde datum, de jaargang 1916 van 'De Padvinder' in handen. Daarin vond ik dezelfde foto. Pom, wist ik nu. Eronder niet 'De Lokroep', maar 'Taptoe'.
Tussen lokroep en taptoe ligt een rijk padvindersleven. Een leven waarin hij velen hielp om beter leiding te geven aan de jeugd. Bedankt daarvoor, Pom.

jan van der steen

[Nieuwsblad van het Noorden » 11 jun 1928 - Art. 114 | Delpher]
[Ridder in de Orde van Oranje Nassau| Nationaal Archief]
[De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 1, 1915, Deel: Zomernummer, no. 5, 1915 » 1915-07 - Pag. 13 | Delpher]
[De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 11, 1925, no. 3, 1925 » 1925-03 - Pag. 30 | Delpher]
[Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 16, 1932, no. 2, 1932 » 1932-02 - Pag. 34 | Delpher]
[De verkenner; off. orgaan voor de Padv. Beweging in Nederland, jrg 24, 1938, no. 9, 1938 » 1938-09 - Pag. 20 | Delpher]
["De huifkar"; algemeen maandblad van en voor voortrekkers der Nederlandsche Padvindersbeweging, jrg 2, 1934, no. 13, 1934 » 1934-05 - Pag. 16 | Delpher]
[Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 25, 1939, no. 5, 1939 » 1939-05 - Pag. 16 | Delpher]
[De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 12, 1926, no. 4, 1926 » 1926-04 - Pag. 5 | Delpher]
[Twentsch dagblad Tubantia » 23 apr 1954 - Art. 126 | Delpher]
[Nieuwsblad van het Noorden » 24 apr 1954 - Art. 163 | Delpher]
[De Telegraaf » 06 feb 1980 - Art. 214 | Delpher]
[Pom van Voorthuisen - Scoutpedia.nl (scoutwiki.org)]
[Landgoed als Leerschool – Joke Draaijer.indd (rug.nl)]
[Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 16, 1932, no. 6, 1932 » 1932-06 - Pag. 31 | Delpher]
[Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 17, 1933, no. 2, 1933 » 1933-02 - Pag. 6 | Delpher]
[Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 19, 1935, no. 4, 1935 » 1935-04 - Pag. 26 | Delpher]
[Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 19, 1935, no. 7, 1935 » 1935-07 - Pag. 14 | Delpher]
[Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 22, 1937, no. 7, 1937 » 1937-07 - Pag. 5 | Delpher]
[Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 24, 1938, no. 4, 1938 » 1938-04 - Pag. 23 | Delpher]
[Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 25, 1939, no. 2, 1939 » 1939-02 - Pag. 32 | Delpher]

Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 26, 1940, no. 11, 1940 » 1940-12 - Pag. 27 | Delpher
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 31, 1948-1949, no. 8, 1949 » 1949-05 - Pag. 29 | Delpher
Twentsch dagblad Tubantia en Enschedesche courant » 31 mei 1940 - Art. 29 | Delpher
Gesprek Tjetje van Voorthuisen, maart 2024
World Scout Jamboree - Wikipedia
Archief Nationaal Scoutingmuseum Baarn / Wereld Jamboree 1947 Frankrijk
Twentsch dagblad Tubantia » 05 apr 1952 - Art. 22 | Delpher
Twentsch dagblad Tubantia » 23 apr 1954 - Art. 126 | Delpher

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.